

Minister
Zdrowia

NA: 619
WPL: 18

2026-03-18

Krajowa Rada Izb Rolniczych

ZPP.054.212.2026.DJZ
Warszawa, 13 marca 2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo z 29 stycznia br. znak: KRIR/MR/96/2026 dotyczące prośby o podjęcie działań na rzecz poprawy dostępu do pomocy psychologicznej dla mieszkańców wsi, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Zgodnie z najnowszą publikacją pn. „Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania 2025”, opracowaną na podstawie aktualnych danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – PIB, mieszkańcy miast korzystali z opieki całodobowej o 28% częściej niż mieszkańcy wsi – zarówno w przypadku pierwszorazowego leczenia, jak i ogółem.

Dane z 2022 r. potwierdzają również znaczący wzrost liczby osób objętych psychiatryczną opieką ambulatoryjną oraz korzystających z poradni zdrowia psychicznego, szczególnie wśród kobiet i mieszkańców miast. Z poradni zdrowia psychicznego skorzystało 5929,3 osób/100 tys. mieszkańców miast oraz 2472,5 osób/100 tys. mieszkańców wsi.

W przypadku psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej, obejmującej łącznie poradnie zdrowia psychicznego, poradnie terapii uzależnienia od alkoholu oraz terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, wskaźniki te wynosiły 6758,2/100 tys. dla mieszkańców miast oraz 2629,0/100 tys. dla mieszkańców wsi.

Warto jednak zwrócić uwagę, że pomoc psychologiczna, w tym również dla mieszkańców wsi, zapewniona jest w ramach świadczeń finansowanych ze środków publicznych w wielu zakresach świadczeń, w zależności od potrzeb zdrowotnych, w tym m.in. podstawowej opiece zdrowotnej, ambulatoryjnej opiece specjalistycznej, lecznictwie szpitalnym, opiece długoterminowej.

Najczęściej udzielana jest na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, gdzie w załącznikach określono rodzaje świadczeń udzielanych w tym zakresie oraz warunki ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż nie różnicują one świadczeniobiorców ze względu na ich miejsca zamieszkania.

W celu zagwarantowania równego dostępu do świadczeń dla wszystkich osób potrzebujących właściwej opieki psychiatrycznej, Ministerstwo Zdrowia wdraża kompleksową reformę systemu ochrony zdrowia psychicznego.

Model środowiskowy poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych blisko miejsca zamieszkania umożliwia prowadzenie procesu terapeutycznego w sposób adekwatny do potrzeb pacjentów, pozwala na wczesne wykrywanie kryzysów psychicznych, może przyczynić się do zwiększenia efektów terapeutycznych, jak również zapobiega zjawisku stygmatyzacji pacjentów.

Tym samym, wsparcie psychologiczne można uzyskać m.in. w centrach zdrowia psychicznego, poprzez zgłoszenie się do punktu zgłoszeniowo-koordynacyjnego, bez konieczności posiadania skierowania lub wcześniejszego umawiania wizyty zapisu. W miejscach tych dyżurują specjaliści w godzinach 8:00–18:00, którzy opracowują indywidualny plan leczenia. Informacje o centrach zdrowia psychicznego, są dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/centra-zdrowia-psychicznego>. W chwili obecnej funkcjonuje 117 centrów zdrowia psychicznego, które obejmują działaniem 50 % dorosłej populacji Polski.

Ministerstwo Zdrowia prowadzi obecnie prace nad przygotowaniem odpowiednich projektów legislacyjnych, które pozwolą na pełne wdrożenie CZP do systemu ochrony zdrowia psychicznego. Celem tych działań jest stworzenie możliwości kontraktowania centrów w ramach ogólnego systemu świadczeń zdrowotnych oraz znaczące zwiększenie dostępności tej formy opieki, szczególnie w regionach, które dotychczas nie były objęte pilotażem.

Ponadto, równolegle rozwijana jest sieć placówek zapewniających profesjonalną pomoc dla dzieci i młodzieży doświadczających zaburzeń psychicznych. Sieć ta składa się z trzech poziomów referencyjnych, które umożliwiają dostosowanie wsparcia do stanu zdrowia dziecka. Pierwszy poziom referencyjny stanowią Zespoły i Ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej (533 podmioty), oferujące bezpłatną pomoc psychologiczną, psychoterapeutyczną oraz terapię środowiskową bez konieczności skierowania. Drugi poziom obejmuje 186 Centrów Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, zapewniających konsultacje psychiatryczne w celu postawienia diagnozy

psychiatrycznej lub wdrożenia farmakoterapii oraz w wielu przypadkach – opiekę dzienną. Trzeci poziom – 37 Ośrodków Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej udzielające świadczeń stacjonarnych przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów i terapeutów zajęciowych.

W odniesieniu do kwestii prewencji samobójstw, z doświadczeń klinicznych oraz badań suicydologicznych wynika, że najskuteczniejszą formą prewencji jest wczesne wykrywanie kryzysu psychicznego. Kluczowe znaczenie ma prewencja uniwersalna, selektywna i wskazana, ograniczanie dostępu do metod, szkolenie profesjonalistów, zwiększenie dostępności do szybkiej pomocy kryzysowej (np. centra wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym), integracja danych dotyczących zamachów samobójczych, standaryzacja monitorowania prób samobójczych, a także odpowiedzialne media oraz szybka pomoc kryzysowa.

W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021–2026 ujęto 10 zadań dotyczących zapobiegania zachowaniom samobójczym, wypracowanych m.in. przez Zespół roboczy ds. prewencji samobójstw i depresji. Realizowane są m.in. interwencje oraz szkolenia mediów w ramach szeroko zakrojonej strategii informacyjnej, program profilaktyki zachowań samobójczych w szkołach (Program SOS) ukierunkowany na zwiększanie świadomości uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie sygnałów ostrzegawczych związanych z ryzykiem psychicznym oraz zagrożeniem samobójstwem. Jego istotnym elementem jest rozwijanie umiejętności reagowania, udzielania wsparcia rówieśniczego oraz promowanie postawy otwartości na rozmowę o trudnych emocjach.

Ważny aspekt stanowi także, zwiększanie kompetencji pozwala na nabycie umiejętności pozwalających na szybsze rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych i udzielenie skutecznej pomocy. Przy wsparciu ministerstw opracowano 7 Standardów postępowania dotyczące kontaktu z osobami w kryzysie samobójczym, po próbie samobójczej i w żałobie po śmierci samobójczej (krótkie i długie) oraz prowadzono szkolenia odrębnie dla każdej z poniższych grup tj.: pracowników socjalnych; nauczycieli specjalistów; nauczycieli; osób duchownych; służb mundurowych; pracowników okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz kuratorów sądowych wykonujących orzeczenia w sprawach karnych. Łącznie w szkoleniach udział wzięło ponad 40 tys. uczestników. Standardy dostępne są na stronie: <https://zapobiegajmysamobojstwom.pl/biblioteka/>

Szczególne znaczenie ma także dostępność pomocy psychologicznej osobom w kryzysie psychicznym, poprzez narzędzia teleinformatyczne.

W ramach Centrum Wsparcia dla osób dorosłych w kryzysie psychicznym, można uzyskać całodobową, bezpłatną i ogólnodostępną pomoc i wsparcie psychologiczne, pod nr 800 70

2222, za pośrednictwem czatu, e-maila na stronie: <https://centrumwsparcia.pl/centrum-wsparcia/>.

W ramach dyżurów dostępni są: lekarz psychiatra, seksuolog, asystent zdrowienia, terapeuta uzależnień, prawnik i pracownik socjalny.

W ramach ww. Centrum dostępna jest codziennie w godzinach 16:00–24:00 Linia Wsparcia dla Funkcjonariuszy i Pracowników Służb Mundurowych, Ratownictwa Medycznego i ich Rodzin pod nr 800 70 2430, gdzie dyżurują psychologowie posiadający doświadczenie w pracy z osobami ze służb mundurowych.

Funkcjonuje także, całodobowe, bezpłatne i ogólnodostępne Centrum wsparcia dla dzieci i młodzieży w kryzysie psychicznym, pod nr 116 111. W ramach dyżurów dostępni są m.in.: prawnik i seksuolog, <https://116111.pl/>

Dla resortu zdrowie psychiczne pozostaje jednym z kluczowych działań, czego potwierdzeniem są między innymi zwiększające się plany na finansowanie działań z ponad 5 miliardów złotych (5,19 mld zł) w 2025 roku do blisko 7 miliardów złotych (6,95 mld zł) w roku 2026.

Ponad 3 mld zł przeznaczono na wsparcie 53 podmiotów leczniczych, w tym modernizację infrastruktury psychiatrycznej w ramach Funduszu Medycznego (na 44 inwestycje do 50 mln zł oraz 9 inwestycji o wartości powyżej 50 mln zł). Dodatkowo trwa ocena wniosków złożonych w projekcie realizowanym w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisk 2021–2027 pn. „Wsparcie infrastrukturalne centrów zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz ośrodków/zespołów środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej (I poziom referencyjny)”, z realizacją do 30 września 2027 r., i środkach finansowych blisko 238 mln zł.

Mając na uwadze przedstawione informacje, pragnę podkreślić, że ministerstwo zdrowia konsekwentnie rozwija model świadczeń środowiskowych, wzmacnia kadry, inwestuje w infrastrukturę oraz podejmuje działania legislacyjne i profilaktyczne, aby zapewnić każdej osobie, niezależnie od miejsca zamieszkania, równy i kompleksowy dostęp do opieki i wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Potwierdzenie integralności oraz pochodzenia dokumentu elektronicznego od podmiotu publicznego

Niniejszy dokument stanowi integralne odzwierciedlenie treści dokumentu przekazanego w wersji elektronicznej do Poczty Polskiej S.A. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego zintegrowanego z systemem teleinformatycznym Poczty Polskiej S.A. zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320).

Integralność oraz pochodzenie dokumentu elektronicznego od podmiotu publicznego zostały zapewnione z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej.

Dokument elektroniczny został przekształcony na wersję papierową zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz.2320).

Adres Doręczeń Elektronicznych Nadawcy	AE:PL-11185-96749-VHSCS-20
Data i czas nadania	Data: 13.03.2026 Czas: 13:45:50
Liczba kartek	2 + 1 kartka adresowa zawierająca potwierdzenie integralności dokumentu
Autor wydruku	Poczta Polska S.A - Operator Wyznaczony, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320)
Data i czas wydruku	Data: 13.03.2026 Czas: 23:35:23

Ministerstwo Zdrowia
Miodowa 15
00-952 WARSZAWA

R_{EPO}

PUH4116594945485

699

Umowa nr:491672

Data nadania: 13.03.2026

Krajowa Rada Izb Rolniczych
Przyszłości 5
05-804 PRUSZKÓW